

Bijlage 1: Bomenverordening Haarlem 2019

De gemeenteraad van de gemeente Haarlem;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [datum];
gelet op artikel 149 Gemeentewet

Overwegende dat het wenselijk is regels vast te stellen voor de bescherming van de bomen en houtopstanden binnen de gemeente.

besluit vast te stellen de volgende verordening: Bomenverordening Haarlem 2019

§ 1. Algemeen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. boom: een houtachtig, opgaand gewas zowel levend als afgestorven met een diameter van de stam van minimaal 20 centimeter op 1,30 meter hoogte boven het maaiveld. In geval van meerstammigheid geldt de diameter van de dikste stam;
- b. boomvormers: Een boomvormer is een houtig, opgaand gewas met ontwikkeling van één of meer hoofdtakken. Een boomvormer kan uitgroeien tot een boom, een meerstammige boom of een boomachtige struik;
- c. Bomen Effect Analyse (BEA): een standaard beoordeling van de gevolgen van voorgenomen bouw of aanleg voor houtopstand, op basis van landelijke richtlijnen van de Bomenstichting;
- d. het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlem;
- e. gemeentelijke waardevolle bomen: bijzondere beschermwaardige boom of houtopstand of een boom of houtopstand van 50 jaar of ouder met een levensverwachting van minimaal 10 jaar, welke is opgenomen in de lijst van zoals bedoeld in artikel 3 van deze verordening;
- f. hakhout: boomvormers of andere houtachtige gewassen, die na te zijn geknot tot bij de grond opnieuw op de stronk uitlopen;
- g. herplantplan: een plan waarin staat op welke locatie en met welke boomsoort herplant gaat worden;
- h. houtopstand: één of meer bomen of boomvormers, of andere houtachtige gewassen, mogelijk onderdeel uitmakend van hakhout, of een houtwal, of een grotere (lint) begroeiing van heesters en struiken, of een beplanting van bosplantsoen, of een struweel of een heg, allen mogelijk onderdeel uitmakend van de hoofbomenstructuur Het voorgaande geldt uitsluitend indien voldaan is aan de onder sub a genoemde diameter op 1,30 meter hoogte boven het maaiveld;
- i. monumentale boom: bijzondere beschermwaardige boom of houtopstand van 80 jaar of ouder met een levensverwachting van minimaal 10 jaar en die voldoet aan één van de volgende criteria: beeldbepalend, cultuurhistorische waarde, dendrologische waarde, natuurwaarde of zeldzaamheid, welke is opgenomen in de bomenlijst zoals bedoeld in artikel 3 van deze verordening;
- j. particuliere houtopstand: boom of houtopstand waarvan een natuurlijk persoon de zakelijk gerechtigde is;
- k. vellen: rooien, kappen, verplanten, het snoeien van meer dan 20 procent van de kroon of het wortelgestel, kandelaberen, evenals het verrichten van handelingen die de dood, ernstige beschadiging of ernstige ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben;

§ 2. Kapverbod

Artikel 2 Kapverbod houtopstand

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een houtopstand te vellen of te doen vellen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt eveneens voor houtopstand die is aangelegd op grond van een herplant- en instandhoudingsplicht.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor een particuliere houtopstand op percelen van minder dan 160m², tenzij de boom geplaatst is op de lijst als bedoeld in artikel 3.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt tevens niet voor:
 - a. houtopstand die moet worden geveld vanwege de lepenziekte, een andere besmettelijke boomziekte of een aanschrijving van het college;
 - b. het kappen van bomen geclassificeerd als schadelijke invasieve exoten, die vermeld zijn op de Unielijst van de EU-exotenverordening;
 - c. het periodiek kappen van hakhout ter uitvoering van het reguliere onderhoud;
 - d. het periodiek knotten, snoeien of kandelabereren als noodzakelijke beheermaatregel bij knobomen, gekandelaberde bomen of leibomen ter uitvoering van het reguliere onderhoud;
 - e. houtopstand die aantoonbaar op bedrijfseconomische wijze worden geëxploiteerd.
5. Een vergunning voor het vellen van houtopstanden, met uitzondering van particuliere houtopstanden, kan slechts worden verleend indien:
 - a. er sprake is van een zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang en alternatieven voor behoud voldoende zijn onderzocht; of
 - b. het naar boomdeskundige maatstaven instandhouding niet langer verantwoord is ter voorkoming van letsel of schade.
6. Een vergunning voor het vellen van een particuliere houtopstand kan slechts worden verleend indien duurzaam behoud niet opweegt tegen hinderlijke overlast van de houtopstand.
7. Het college kan toestemming geven tot onmiddellijk vellen van een houtopstand indien sprake is van grote gevaarstelling of vergelijkbaar spoedeisend belang.

Artikel 3 Bomenlijst

1. Het college stelt een bomenlijst vast waarop de gemeentelijke waardevolle bomen, de monumentale bomen en de bomen die voorkomen in het landelijk Register van Monumentale Bomen van de Bomenstichting staan vermeld.
2. De lijst als bedoeld in het eerste lid wordt elke vijf jaar herzien.
3. De lijst bevat de volgende gegevens inzake de te beschermen monumentale of waardevolle boom:
 - a. redengevende beschrijving;
 - b. soort boom;
 - c. standplaats;
 - d. eigendomsgegevens;
 - e. (geschatte) leeftijd boom.
4. De eigenaar van een houtopstand die vermeld staat op de lijst is verplicht het college onmiddellijk schriftelijk mededeling te doen van:
 - a. het geheel of gedeeltelijk tenietgaan van de houtopstand, anders dan door velling op grond van een verleende vergunning;
 - b. de dreiging dat de houtopstand geheel of gedeeltelijk teniet kan gaan.

5. Een vergunning voor het vellen van een boom geplaatst op de bomenlijst kan slechts worden verleend indien er sprake is van een zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang en alternatieven voor behoud voldoende zijn onderzocht.

§ 3 Omgevingsvergunning

Artikel 4 Aanvraag

1. De vergunning voor het vellen van een houtopstand moet worden aangevraagd door of namens de zakelijk gerechtigde tot een houtopstand.
2. De aanvraag kan zowel schriftelijk als elektronisch worden ingediend onder bijvoeging van een motivering, een situatieschets en een foto.
3. Indien de vergunning voor het vellen van een houtopstand wordt aangevraagd ter realisatie van een project, wordt bij de aanvraag tevens een overzicht overgelegd van de overige vergunningen, ontheffingen of toestemmingen die nodig zijn voor de realisatie van dat project.
4. Indien de aanvraag de kap van meer dan twee houtopstanden betreft, dient bij de aanvraag een herplantplan en een Bomen Effect Analyse te worden overgelegd.
5. Dit artikel is niet van toepassing op bomen die op basis van een VTA beoordeeld worden in het kader van het dagelijks beheer en onderhoud. In dat geval worden de kapaanvragen door Spaarnelanden voor houtopstanden geclusterd per stadsdeel aangeleverd.

Artikel 5 Criteria

1. Het college kan voorschriften aan de vergunning verbinden ter bescherming van de in het tweede lid genoemde waarden.
2. Een vergunning voor het vellen van een houtopstand wordt geweigerd indien de belangen van verlening niet opwegen tegen de belangen van duurzaam behoud van de houtopstand op basis van één of meer van de volgende waarden:
 - a. Natuur- en milieuwaarden;
 - b. Landschappelijke waarden;
 - c. Cultuurhistorische waarden;
 - d. Waarden van stads- en dorpsschoon;
 - e. Waarden voor recreatie en leefbaarheid.

Artikel 6 Intrekking of wijziging

Het college kan de vergunning intrekken of wijzigen indien:

- a. onjuiste of onvolledige gegevens ter verkrijging van de vergunning zijn verstrekt;
- b. na het verlenen van de vergunning, op grond van verandering van inzichten of omstandigheden opgetreden na verlening, wijziging of intrekking noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning is vereist;
- c. aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- d. van de vergunning geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn.

Artikel 7 Beperking geldigheidsduur

1. De vergunning tot het vellen van een houtopstand vervalt indien niet binnen anderhalf jaar na het onherroepelijk worden van de vergunning gebruik is gemaakt, tenzij in de vergunning een langere termijn is gesteld die noodzakelijk is vanwege de voorzienbare langere uitvoeringstermijn van een project.

2. Behoudens de bevoegdheid tot het voorschrijven van een langere termijn is bij een vergunning voor het vellen van meer dan één houtopstand, de vergunning voor alle houtopstanden anderhalf jaar geldig, ook als in fasen geveld wordt of één of enkele houtopstanden al geveld zijn.

Artikel 8 Voorschriften

1. Het college kan aan de vergunning het voorschrift verbinden dat binnen een door het college te bepalen termijn en overeenkomstig door het college te geven aanwijzingen wordt herplant, tenzij zwaarwegende argumenten zich daartegen verzetten.
2. In het voorschrift als bedoeld in het eerste lid kan worden bepaald binnen welke termijn na de herplant en op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.
3. De verplichtingen en voorschriften tot herplanten kunnen tevens gelden voor houtopstanden kleiner dan de in artikel 1 sub a. genoemde minimummaat, indien het bomen betreft die opgenomen zijn in de lijst als bedoeld in artikel 3.
4. Het college kan aan de vergunning het voorschrift verbinden dat op en bij bouw- en aanlegwerken of andere ruimtelijke herinrichting of reconstructie pas tot vellen van houtopstand mag worden overgegaan indien andere vergunningen, ontheffingen, toestemmingen of ruimtelijke orderingsprocedures onherroepelijk geworden zijn en de feitelijke en financiële voortgang van de werken voldoende gewaarborgd is.
5. Indien niet ter plaatse of op een andere locatie binnen het project kan worden herplant, verbindt het college aan de vergunning het voorschrift dat een geldelijke bijdrage ter hoogte van € 3500,- per boom gestort dient te worden in het gemeentelijk herplantfonds.

§ 4 Herplant- en instandhoudingsplicht, schadevergoeding en afstand erfgrenslijn

Artikel 9 Herplant- en instandhoudingsplicht

1. Indien houtopstand waarop het verbod tot vellen van toepassing is, zonder vergunning is geveld, dan wel op andere wijze teniet is gegaan, kan het college aan de zakelijk gerechtigde tot de grond waarop zich de houtopstand bevond dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen te herplanten overeenkomstig de aanwijzingen binnen de gestelde termijn.
2. De verplichtingen en voorschriften van dit artikel kunnen tevens gelden voor houtopstanden die kleiner zijn dan de in artikel 1 sub a. genoemde minimummaat, indien het bomen betreft die geplaatst zijn op de bomenlijst als bedoeld in artikel 3.
3. Indien een verplichting als bedoeld in het eerste lid is opgelegd, kan daarbij tevens worden bepaald binnen welke termijn na herplant en op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.
4. Indien houtopstand waarop het verbod tot vellen van toepassing is ernstig in het voortbestaan wordt bedreigd, kan het college aan de zakelijk gerechtigde tot de grond waarop zich de houtopstand bevindt dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen om:
 - a. overeenkomstig de gegeven aanwijzingen binnen een daarvoor gestelde termijn maatregelen te treffen, waardoor die bedreiging wordt weggenomen of;
 - b. een Bomen Effect Analyse op te stellen en aan te bieden aan het college.

Artikel 10 Afstand van de erfgrenslijn

De afstand als bedoeld in artikel 5:42 Burgerlijk Wetboek is vastgesteld op 0,5 meter voor bomen en op nihil voor heesters en heggen.

§ 5 Boomziekten en bescherming houtopstand

Artikel 11 Bestrijding van boomziekten

1. Indien zich op een terrein één of meer bomen bevinden die naar het oordeel van het college gevaar opleveren van verspreiding van een boomziekte of voor vermeerdering van de ziekteverspreiders, is de rechthebbende indien hij daartoe door het college is aangeschreven, verplicht binnen de bij aanschrijving vast te stellen termijn:
 - a. de houtopstand te vellen;
 - b. volgens de in de aanschrijving gestelde voorschriften de gevelde houtopstand direct zodanig te behandelen en af te voeren dat verspreiding van de boomziekte wordt voorkomen.
2. Het is verboden zonder vergunning van het college gevelde bomen of delen daarvan voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren, indien het een boomsoort betreft die de desbetreffende boomziekte kan verspreiden.
3. Het niet voldoen aan de in het eerste lid bedoelde aanschrijving biedt een basis voor de toepassing van bestuursdwang, waarbij de noodzakelijke werkzaamheden voor risico en voor rekening van aangeschrevene, door of namens de gemeente kunnen worden verricht.

Artikel 12 Bescherming gemeentelijke houtopstand

1. Het is verboden om gemeentelijke houtopstanden:
 - a. te beschadigen, te bekladden of te beplakken of;
 - b. daaraan snoeiwerk te verrichten, behoudens door de gemeente opgedragen boomverzorgende taken.
2. Het is verboden zonder vergunning van het college één of meer voorwerpen in, om of aan een gemeentelijke houtopstand aan te brengen of anderszins te bevestigen.
3. In gemeentelijke houtopstanden aangebrachte verlichting dient uiterlijk 1 maart van elk kalenderjaar te zijn verwijderd.

§ 6 Handhaving en toezicht

Artikel 13 Strafbepaling

1. Degene aan wie een voorschrift als bedoeld in artikel 11, eerste lid, is gegeven, is gehouden dienovereenkomstig te handelen.
2. Hij die handelt in strijd met het bij of krachtens artikel 11, tweede lid en/of artikel 12, eerste en tweede lid bepaalde, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie.
3. Bij de strafmaatbepaling kan rekening worden gehouden met de boomwaarde.

Artikel 14 Toezichthouders

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de bij besluit van het college aangewezen personen.

§ 7 Slotbepalingen

Artikel 15 Overgangsbepaling

Op kapvergunningen aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de Bomenverordening 2019 is de Bomenverordening Haarlem (2011/442326) van toepassing.

Artikel 16 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na de dag waarop zij is bekendgemaakt.
2. De Bomenverordening Haarlem (2011/442326) wordt ingetrokken.

Artikel 17 Slotbepaling

Deze verordening kan worden aangehaald als: Bomenverordening Haarlem 2019

Artikelsgewijs

§ 1. Algemeen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

a. boom

Afbakening van het begrip boom is van belang in verband met het aangeven van de ondergrens van de bescherming. Er wordt voor het kapverbod geen onderscheid gemaakt tussen levende en afgestorven houtopstand. Hiermee kan voorkomen worden dat een kwaadwillende boomeigenaar er voor zorgt dat een gezonde boom dood gaat of 'bij vergissing' een gezonde boom kapt. Het kan tevens wenselijk zijn om dode bomen te bewaren vanwege hun ecologisch waardevolle functies of omdat er wettelijk beschermde diersoorten in nestelen.

b. Bomen Effect Analyse

Waardevolle houtopstanden worden regelmatig (ernstig) beschadigd of vernietigd door bouw en aanleg van huizen, wegen, rioleringen of kabels en leidingen. Vaak gebeurt dit ongewenst en onbedoeld, omdat er te laat is gekeken naar de gevolgen voor de houtopstanden, waardoor ze niet ingepast of (onherstelbaar) beschadigd raken. De Bomen Effect Analyse (BEA) is de landelijke richtlijn van de Bomenstichting voor een nauwgezette en onafhankelijke beoordeling, voorafgaand aan de voorgenomen bouw of aanleg. Deze standaardisering waarborgt de boomtechnische kwaliteit en garandeert een goede beoordeling van alle effecten en mogelijke alternatieven. Een BEA dient uitgevoerd te worden door een deskundig boomverzorger of boomtechnisch adviseur. De resultaten van deze beoordeling kunnen vervolgens worden meegenomen in de besluitvorming rond bouw of aanleg.

d. gemeentelijke waardevolle bomen

Dit zijn bomen door de gemeente aangewezen bomen die zij als zeer waardevol beschouwt en zijn opgenomen in de Bomenlijst. Dergelijke bomen mogen alleen gekapt worden indien er sprake is van een zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang.

e. houtopstand

Het kernbegrip van deze verordening, waar het kapverbod en de vergunningsplicht op van toepassing zijn. Door dit begrip consequent centraal te stellen wordt duidelijk dat de bescherming betrekking heeft op meer dan bomen alleen.

Boomvormer: een boomvormer is een houtig, opgaand gewas met ontwikkeling van één of meer hoofdtakken. Een boomvormer kan uitgroeien tot een boom, een meerstammige boom of een boomachtige struik. In het alledaagse spraakgebruik heeft een boom één of slechts enkele stammen. In de natuur bestaat er echter een geleidelijke overgang: heester - struik - struikachtige boom - (meerstammige) boom.

Houtwal: lijnvormige bosaanplant hoofdzakelijk bestaande uit heesters, struiken en boomvormers.

(Lint) begroeiing: vanwege de grote ecologische waarde van dergelijke begroeiingen (bijv. een meidoorn- of mispelhaag) is bescherming hiervan een noodzaak. Er staat 'begroeiing' in plaats van beplanting om ook spontaan opgekomen groen bescherming te bieden.

Bosplantsoen: aanplant van jong bos, bestaande uit hoofdzakelijk heesters, struiken en boomvormers.

Struweel: een begroeiing van hoofdzakelijk soorten heesters en struiken.

Heg: een lintvormige aanplant van heesters of struiken, al dan niet in een vorm gesnoeid, met een minimale lengte van 3 meter.

Hoofdbomenstructuur: een houtopstand kan onderdeel uitmaken van de hoofdbomenstructuur, zoals gesteld in het Bomenbeleidsplan.

j. vellen

Elke wijze van het te gronde richten van een houtopstand ongeacht of dit gedeeltelijk is. Het kan dan gaan om kappen, of volledig, zoals bij rooien (inclusief stobbe verwijderen). Ook ingrepen die een ingrijpende wijziging betekenen, zoals kandelabereren of het snoeien van meer dan 20 procent van het kroonvolume, vallen onder vellen, om het ernstig beschadigen of ontsieren van een boomkroon tegen te kunnen gaan. Het in stand houden door periodieke snoei van de door kandelabereren of knotten ontstane kroonvorm is niet vergunningsplichtig. De eerste keer kandelabereren of knotten is wel vergunningsplichtig. Het verwijderen van hoofdwortels, waarvan kan worden aangenomen dat daardoor de houtopstand ernstige schade oploopt, valt eveneens onder het begrip vellen. Tevens worden deze handelingen onder het begrip vellen gebracht indien toegepast op dode houtopstand. Door de verordening ook van toepassing te laten zijn op het ernstig beschadigen of ontsieren van samengestelde verschijningsvormen, worden grootschalige ingrepen in houtopstand eveneens vergunningsplichtig.

§ 2. Kapverbod

Artikel 2 Kapverbod houtopstand

Lid 3

Houtopstanden in eigendom van natuurlijke personen met een doorsnede van minder dan 20 cm op 1,30 meter boven het maaiveld en alle houtopstanden op private percelen met een totaaloppervlakte van minder dan 160 m² zijn kapvergunningvrij. Belangrijke uitzondering is indien de desbetreffende boom op de bomenlijst staat. Met totaaloppervlakte wordt bedoeld het totale grondoppervlak, inclusief bebouwing. Op deze wijze zijn kleine tuinen uitgezonderd van het kapverbod en wordt de aanwezige houtopstand aan de eigen verantwoordelijkheid van de private eigenaar overgelaten. Bij een perceel van maximaal 160m² is het tuinoppervlak relatief klein en over het algemeen staan hier houtopstanden waarvoor een kapverbod overbodig is. Grotere tuinen kunnen meer of forsere houtopstanden bergen die een substantiële bijdrage leveren aan het groene karakter van de wijk of het gebied. Dergelijke private houtopstanden worden daardoor van algemeen belang geacht en vallen wel onder het kapverbod.

Lid 5

In dit lid wordt bepaald wanneer er voor het vellen van gemeentelijke, gemeentelijke waardevolle, gemeentelijke en landelijke monumentale en monumentale bomen in bezit van een natuurlijk persoon een vergunning wordt verleend. Artikel 2 lid 5 is dus ook van toepassing op houtopstanden die in eigendom zijn van projectontwikkelaars en rechtspersonen.

In de regel dient er sprake te zijn van een algemeen belang en dus niet van een particulier belang of het belang van enkelingen. Zwaarwegende redenen van maatschappelijk belang kunnen bijvoorbeeld zijn: verbetering van de werkgelegenheid (bijvoorbeeld aanleg van bedrijventerrein), voorzien in woningbehoefte, verbetering van de infrastructuur uit oogpunt van verkeersveiligheid of betere bereikbaarheid, natuurontwikkeling of natuursanering (bij het bereiken van wezenlijke gunstige effecten voor het milieu) of volksgezondheid. Een in een wijk gedragen initiatief voor bijvoorbeeld het verbeteren van de kwaliteit van het groen of het verminderen van de overlast, kan ook een zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang zijn. Uit een enquête in de desbetreffende straat moet blijken dat minimaal 70 procent van de respondenten voor het kappen van de houtopstanden is. Er dient een respons te zijn van minimaal 50 procent van de bewoners. Vervolgens moeten voorafgaand aan een eventuele kapvergunning de alternatieven voor (her)inrichting of aanpassing van de plannen voldoende onderzocht zijn en als onmogelijk of zeer onwenselijk zijn aangemerkt.

Overlast van de houtopstand of houtopstanden zou tevens een reden kunnen zijn voor het verlenen van een kapvergunning. Slechts in een beperkt aantal gevallen zal deze overlast zodanig zijn dat dit een reden is om een kapvergunning te verlenen:

- indien schade aan bouwwerken ontstaat die redelijkerwijs niet te voorkomen is door andere oplossingen dan rooien van de houtopstand of
- er sprake is van ernstige, meervoudige overlast die niet anders te bestrijden is dan door rooien van de houtopstand of houtopstanden. Voorbeelden zijn: beschadiging eigendom door boomwortels, ernstige schaduw (met onderzoek bewezen). Onder overlast wordt niet verstaan: allergieën, bladval, vruchten, bloei, vogelpoep, dood hout, stuifmeel.

Hierbij moet tevens gelden dat geen andere bevredigende oplossing mogelijk is ter behoud van de houtopstand.

Het college van Burgemeester en Wethouders stelt een onafhankelijke commissie in die mede op basis van dit lid zal adviseren over complexe kapaanvragen.

Indien het behoud van de houtopstand naar boomdeskundige maatstaven niet langer mogelijk en verantwoord is, kan een vergunning verleend worden. Om te beoordelen of instandhouding niet langer verantwoord is dan wel dat verplaatsing van een houtopstand mag plaatsvinden, dient de aanvrager van de ontheffing een advies te overleggen van een boomtechnisch deskundige. Een houtopstand welke op grond van een VTA-keuring als 'risicoboom' is aangemerkt en waar het risico niet kan worden weggenomen door bijvoorbeeld het snoeien van de houtopstand, kan onder dit begrip vallen.

Lid 6

Het begrip hinderlijke overlast heeft meerdere betekenissen. In ieder geval wordt onder hinderlijk verstaan: belemmerend, lastig, storend, ergernis verwekkend en irritant of onrechtmatige hinder. Of een eigenschap van een houtopstand hinderlijk is, is subjectief. Ook is niet elke vorm en mate van hinder een reden tot het vellen van de houtopstand. Wat door de één als een ondraaglijke overlast wordt ervaren is voor de ander een redelijke vorm van hinder die geduld moet worden. Normale bladval, vallende eikels, vallende vruchten, wilgen- en populieren- of berkenpluizen en enige mate van schaduwwerking zal niet zomaar als onrechtmatige hinder worden beschouwd. Deze overlast zal in beginsel geaccepteerd moeten worden. De Hoge Raad heeft aangegeven dat voor de bepaling van de onrechtmatigheid van hinder moet worden gekeken naar de aard, de duur en de ernst van de overlast in verband met de plaatselijke omstandigheden.

De gemeente zal de vermeende hinder afwegen tegen het belang van het voortbestaan van de houtopstand. Er zijn situaties denkbaar dat de overlast van een houtopstand niet door één aspect wordt veroorzaakt maar door meerdere. Waar een enkele vorm van overlast geen argument is om een houtopstand of houtopstanden te kappen, kan een cumulatie wel zodanig zijn dat er sprake is van onrechtmatige hinder en dus de grenzen van hetgeen maatschappelijk nog betamelijk is worden overschreden. Dergelijke situaties kunnen niet in algemeen beleid worden weergegeven. Deze dienen – net als bij de vormen van overlast op zichzelf bekeken - afzonderlijk te worden beoordeeld op basis van redelijkheid en billijkheid. In de afweging wordt tevens betrokken het particuliere belang tegenover het algemeen belang. Een combinatie van vormen van overlast is een argument om houtopstanden te kappen indien er sprake is van situaties welke kunnen worden aangemerkt als onrechtmatig.

Slechts in een beperkt aantal gevallen zal deze overlast zodanig zijn dat dit reden is voor het verlenen van een vergunning voor het kappen van een beschermde houtopstand:

- indien schade aan bouwwerken ontstaat die redelijkerwijs niet te voorkomen is door andere oplossingen dan rooien van de houtopstand of
- er sprake is van ernstige, meervoudige overlast die niet anders te bestrijden is dan door rooien van de houtopstand of houtopstanden. Voorbeelden zijn: beschadiging eigendom

door boomwortels en ernstige schaduw (met onderzoek bewezen). Onder overlast wordt niet verstaan: allergieën, bladval, vruchten, bloei, vogelpoep, dood hout, stuifmeel. Hierbij moet tevens gelden dat geen andere bevredigende oplossing mogelijk is. Een vergunning voor meer dan 20 procent snoeien wordt in sommige gevallen wel gegeven. Het college van Burgemeester en Wethouders stelt een onafhankelijke commissie in die mede op basis van dit lid zal adviseren over complexe kapaanvragen.

Artikel 3 Lijst van monumentale bomen

Lid 1

De lijst met monumentale bomen bevat bijzondere beschermwaardige bomen. De lijst kan houtopstand bevatten met een kleinere diameter dan in artikel 1 sub a genoemd. Op deze wijze kan (landschappelijk) waardevolle houtopstand, zoals beeldbepalende Rhododendrons, magnolia's of klimplanten of een nieuw aangeplante herdenkingsboom met een kleinere diktemaat toch bescherming genieten.

Duurzaam behoud van houtopstand op de lijst van monumentale bomen heeft een hoge prioriteit.

Lid 3

De lijst bevat de volgende gegevens, inzake de te beschermen monumentale of waardevolle boom:

- a. redengevende beschrijving: bijvoorbeeld een gedenkboom, of monumentale boom.
- b. soort boom: bijvoorbeeld een Quercus.
- c. standplaats: locatie van de boom.
- d. eigendomsgegevens: particulier of gemeentelijk.
- e. (geschatte) leeftijd boom.

§3 Omgevingsvergunning

Artikel 4 Aanvraag

De omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden is in artikel 2.2. eerste lid onder g. van de Wabo aangewezen. De indieningsvereisten voor een omgevingsvergunning staan in de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) voorgeschreven. Specifieke indieningsvereisten voor het aanvragen van een omgevingsvergunning tot het vellen van een houtopstand staan opgenomen in Hoofdstuk 7 Mor vermeldt.

Buiten deze verplichte indieningsvereisten zijn in artikel 5 van deze verordening aanvullende indieningsvereisten gesteld. De indieningsvereisten tezamen maken dat alle informatie aanwezig is om een goede beoordeling te maken ten aanzien van het verlenen van de omgevingsvergunningverlening. Tezamen met een mogelijke vergunning, ontheffing op vrijstelling op grond van de Wet natuurbescherming -die kan aanhaken bij de omgevingsvergunning- wordt één omgevingsvergunning verleend.

Aanvrager kunnen slechts zijn: eigenaren van of zakelijk gerechtigden tot een houtopstand. Zakelijk gerechtigden zijn in beginsel degenen die een notariële akte kunnen overleggen inzake een recht van erfpacht, pacht, opstal, erfdienstbaarheid, vruchtgebruik of pootrecht betreffende de houtopstand. Huurders hebben een persoonlijk en geen zakelijk recht. Zij moeten dus de schriftelijke toestemming voor een kapaanvraag van de verhuurder, die eigenaar van de houtopstand is, overleggen. De eigenaar van een houtopstand kan bij (huur)overeenkomst of bij machtiging zijn huurders het recht tot een omgevingsvergunningaanvraag verlenen. Na ontbinding van de huurovereenkomst is de zaak gebonden omgevingsvergunning nog van toepassing op het project. Voorschriften van de omgevingsvergunning dienen dan door de eigenaar van het perceel nagekomen te worden.

Artikel 5 Criteria

Lid 2

Dit lid bevat de criteria, op grond waarvan een vergunning als bedoeld in artikel 2 lid 6 tot het vellen van een houtopstand in een particuliere tuin, geweigerd wordt. Stilzwijgend wordt er van uitgegaan dat (te) zieke of gevaarlijke bomen altijd voor vergunning in aanmerking zullen komen. Ervaring leert dat de algemene termen waarin hier genoemde weigeringsgronden gesteld zijn nadere uitwerking behoeven van criteria voor boombelang en verwijderingsbelang. Deze criteria kunnen in een afwegingsmodel worden geplaatst dat als instrument bij de beoordeling van de aanvraag wordt gehanteerd. De beslissing op de aanvraag moet waar mogelijk verwijzen naar beleidsbesluiten.

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (artikel 3:46 – 3:50 en 4:82 – 4:84) dient de motivering van het besluit van burgemeester en wethouders te verwijzen naar gemeentelijk beleid zoals bestemmings-, groen-, bomen-, of landschapsplannen en bijhorende (beschermings)categorieën en beleidskaarten. De waarden zoals gesteld in artikel 5 lid 2 zullen in het bomenbeleidsplan nader worden uitgewerkt.

Artikel 6 Intrekking of wijziging

In dit artikel zijn de gronden aangegeven voor intrekking of wijziging van de vergunning die gelden voor een vergunning van deze verordening (artikel 2.31 lid 2 Wabo). De intrekking van de omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand –indien sprake van een sanctie- is geregeld in hoofdstuk 5 van de Wabo.

Tevens is het mogelijk op grond van artikel 2.33, eerste lid onder de. Wabo de vergunning die van rechtswegen is verleend in te trekken indien deze betrekking heeft op een activiteit die ontoelaatbare ernstige nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving heeft of dreigt te hebben en het opleggen van voorschriften daar geen oplossing biedt (art. 2.31, eerste lid, aanhef en onder c. Wabo).

Bij wijziging of intrekking van de omgevingsvergunning dient wederom de reguliere of indien voorgeschreven de uitgebreide procedure te worden gevolgd.

Artikel 7 Beperking geldigheidsduur

Dit artikel gaat misbruik van (zeer) oude omgevingsvergunningen tegen.

Artikel 8 Bijzondere voorschriften

Lid 1

Voor houtopstanden die gekapt worden en deel uitmaken van de hoofdbomenstructuur, geldt altijd een herplantplicht.

Lid 2

De voorschriften moeten concreet en precies worden uitgewerkt, bijvoorbeeld naar locatie, boomsoort of grootte. Uit de rechtspraak naar aanleiding van de herplantplicht blijkt dat beleidsmatige uitwerking van aard en omvang van de herplantplicht noodzakelijk is. De omgevingsvergunning heeft een zaaksgebonden karakter (art. 2.25 Wabo). Om die reden is de vergunninghouder niet degene aan wie de vergunning is verleend, maar degene die verantwoordelijk is voor uitvoering. De naleving van de voorschriften m.b.t. herplant, valt daarom tevens onder zijn verantwoording. Wanneer de vergunning gelding krijgt voor een ander dan de aanvrager of houder van de vergunning moet tenminste een maand tevoren dit aan het bevoegd gezag worden mee gedeeld (zie hiervoor het Besluit omgevingsrecht, art. 4.8 (Bor)). Dit onder vermelding van:

- a. zijn naam en adres;
- b. de omgevingsvergunning of omgevingsvergunningen krachtens welke de activiteiten worden verricht;
- c. de naam, het adres en het telefoonnummer van degene voor wie de omgevingsvergunning zal gaan gelden;
- d. een contactpersoon van degenen voor wie de omgevingsvergunning zal gaan gelden;

- e. het beoogde tijdstip dat de omgevingsvergunning zal gaan gelden voor de onder c. bedoelde persoon.

§ 4 Herplant- en instandhoudingsplicht, schadevergoeding en afstand erfgrenslijn

Artikel 9 Herplant- en instandhoudingsplicht

Herplantvoorschriften zijn concreet en eenduidig en mogen zeer gedetailleerd soort, locatie, plantmaat en plantwijze voorschrijven, mits dit in het gangbare beleid past. De wijze waarop de herplant- en instandhoudingsplicht wordt uitgevoerd, gebeurt op beleidsmatige wijze, voorgeschreven in het bomenbeleidsplan. De uitwerking kan deel uitmaken van een breder opgezet handhavingsbeleid. Factoren die daarbij een rol spelen, zijn de ernst van de overtreding, de mate van (on)verantwoordelijkheid die aan de overtreder kan worden toegekend en de feitelijke mogelijkheden tot uitvoering van een herplant. Herplant zal zo nabij mogelijk worden uitgevoerd. Artikel 5:18 Wabo biedt de mogelijkheid –indien sprake is van een herstel- of instandhoudings sanctie van het velverbod, onder oplegging van last onder bestuursdwang of onder oplegging dwangsom- bij het besluit tot herplantverplichting tevens te bepalen dat de uitvoering van het besluit tevens geldt voor de rechtsopvolger.

Artikel 10 Afstand van de erfgrenslijn

Op grond van artikel 5:42 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek is in deze verordening de erfgrensafstand aanzienlijk verkleind. Met 'nihil' voor heggen en heesters is bedoeld deze natuurlijke wijze van erfbegrenzing te beschermen en tot de standaard te maken. Vele bomen en heesters zullen door deze afstandsverkleining beter beschermd en misschien wel gespaard worden. De juridische grondslag tot het ontstaan van burenruzies is hiermee enigszins verminderd.

§ 5 Boomziekten en bescherming houtopstand

Artikel 11 Bestrijding van boomziekten

Dit artikel is bedoeld om besmettelijke boomziekten zoals de iepziekte adequaat te kunnen bestrijden. Belangrijk is dat verspreiding van potentieel broedhout en de besmetting wordt voorkomen. In het derde lid is een bijzondere bestuursdwang bevoegdheid in aanvulling op de algemene gemeentelijke bestuursdwang bevoegdheid opgenomen, vanwege de ernst van de zaak en noodzaak snel te kunnen handelen.

Artikel 12 Bescherming gemeentelijke houtopstand

Het in dit artikel ingestelde verbod geldt ook voor sfeerverlichting in gemeentebomen. Ook zijn er bepaalde boomsoorten die daar niet goed tegen kunnen. In houtopstanden die jonger zijn dan vijf jaar mogen geen lampjes worden gehangen, hiervoor wordt geen vergunning verleend.

§ 6 Handhaving en toezicht

Artikel 13 Strafbepaling

De Wabo verbiedt in artikel 2.3 het handelen in strijd met een voorschrift uit een omgevingsvergunning. Door artikel 5.4 Invoeringswet Wabo is het handelen zonder omgevingsvergunning of het handelen in strijd met een omgevingsvergunning strafbaar gesteld in de Wet economische delicten. Om die reden zijn de strafbepalingen van artikel 15 van deze verordening niet van toepassing op dergelijk handelen.

Overtreding van artikel 3, lid 1 en 2 en overtreding van voorschriften op grond artikel 9 van deze verordening heeft als strafmaat een hechtenis van maximaal 6 maanden, taakstraf en/of een

geldboete tot maximaal € 18.500 (artikel 6 Wed). De boomwaarde kan verhogend op de geldboete werken.

Artikel 14 Toezichthouders

Ter toezicht op de naleving en het toezicht op de uitvoering en handhaving van het verbod een houtopstand te vellen of te doen vellen zonder omgevingsvergunning (art. 5.13 Wabo), zijn de aangewezen toezichthouders bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning te betreden zonder toestemming van de bewoner. Hierbij dienen toezichthouders tevens te beschikken over een machtiging met toestemming tot betreden verstrekt door het bevoegd gezag.